

Графи 31–33 Звіту КІК: призначення, відповідальність та судова перспектива

1. Для яких фіскальних цілей в Звіті КІК граfi 31-33

- якщо пільга 2 млн. євро не застосовується – граfi 31–33 Звіту, згідно з ПКУ, призначені для оподаткування доходів контролюючої особи за принципом “витягнутої руки” (очевидна пряма потреба);
- якщо пільга 2 млн. євро застосовується – Інформація про операції КІК потрібна податковій для контролю діяльності КІК в майбутніх періодах, аналізу ТЦУ-ризиків тощо, навіть якщо зараз ці операції не впливають на оподаткування (очевидно, потреба не явна).

2. Розмір відповідальності за неповне відображення інформації у Звіті КІК

- 3% від суми доходу КІК або 25% від скоригованого прибутку КІК (за рік), залежно що більше, але не більше 1000 прожиткових мінімумів за кожен такий факт. Максимальний розмір цього штрафу в 2025 році сягає ~3,03 млн грн за кожне порушення.

3. Воєнний мораторій на відповідальність

- відповідно до п.72 підрозд. 10 розд. ХХ ПКУ (зміни внесені Законом №4113-ІХ від 04.12.2024), не застосовуються штрафні санкції за порушення, вчинені з 01.01.2022 до кінця місяця, у якому буде скасовано воєнний стан, за умови що контролююча особа виконає свої обов’язки, передбачені ст.39² ПКУ, протягом 6 місяців після припинення. Також на цей період контролер та його посадові особи звільнені від адміністративної і кримінальної відповідальності за порушення правил КІК

4. Хронологія зміни позиції ДПС щодо обов’язку заповнення граф

31-33

– до квітня 2024 ДПС повідомляла про необов'язковість заповнення граф, якщо застосовується пільга 2 млн. євро («ЗІР» (питання ID 40810), ІПК №806/ІПК/99-00-21-02-03-06 від 03.04.2023; №112/ІПК/99-00-24-03-03 від 08.01.2024; №772/ІПК/11-28-23-09 від 16.02.2024; №731/ІПК/99-00-21-02-03 від 14.02.2024; №1715/ІПК/99-00-24-03-03 від 01.04.2024);

– з квітня 2024 ДПС оприлюднено лист №3/2024 від 17.04.2024, де у п. 2.6 податківці заявили, що ПКУ не передбачає жодних виключень, які дозволяли б контролеру не відображати у Звіті про КІК інформацію в графах 31-33.

5. Судова практика

– прямої судової практики саме щодо штрафів за графи 31–33 Звіту КІК поки що немає, адже: (а) правила КІК є новелою (діють з 2022 р.), (б) на період воєнного стану діє мораторій на застосування штрафів. Очікується, що перші такі спори можуть з'явитися після завершення війни, коли ДПС почне штрафувати тих контролерів, хто не виправить звіти протягом пільгових 6 місяців.

6. Обґрунтування позиції в суді щодо відсутності обов'язку заповнення гр. 31-33

– презумпція правомірності рішення платника податків. ПКУ містить фундаментальний принцип, згідно з яким у разі, якщо норма закону припускає неоднозначне трактування прав та обов'язків платників або контролюючих органів, рішення приймається на користь платника податків (пп.4.1.4 ПКУ)

У нашому випадку очевидна неоднозначність у трактуванні вимоги заповнення граф 31–33 за умов звільнення: сама ДПС протягом 2023 – початку 2024 р. трактувала норми ПКУ в один спосіб (дозволяла не заповнювати), а у квітні 2024 р. – інакше. Це класичний приклад нормативної невизначеності.

– дотримання ІПК. Навіть за відсутності прямої ІПК, платник може вказати, що його дії відповідали офіційній позиції податкової на той час, опублікованій у базі ЗІР та листах.

– відсутність складу правопорушення. Штраф за 120.7 ПКУ є

фінансовою санкцією, що накладається без доведення “вини” в класичному розумінні, проте принцип вини в податкових правопорушеннях все ж враховується (ст.109 ПКУ). Вина платника полягає у невиконанні чи неналежному виконанні обов’язків. Тут же контролер виконав свій обов’язок (подав звіт) і мав підстави вважати, що заповнив його правильно. Суспільно небезпечні наслідки відсутні – податок не занижено, держава не зазнала збитків.

– співмірність (пропорційність) санкції. Принцип верховенства права вимагає, щоб санкція була пропорційною порушенню. У нашому випадку потенційний штраф є вкрай великим (до кількох мільйонів гривень), тоді як порушення – суто формальне. В практиці ЄСПЛ надмірно суворі штрафи за незначні провини можуть розглядатися як порушення ст.1 Першого протоколу (непропорційне втручання в майнові права).

У даній ситуації відсутні недорахування бюджету, тому накладення максимального штрафу за чисто технічну прогалину суперечить цілям податкових санкцій (які за задумом повинні стимулювати сплату податків). Цей аргумент доповнює основні, підкреслюючи несправедливість покарання.

– з логіки Податкового кодексу інформація граф 31-33 в цілях оподаткування використовується лише у взаємозв’язку з пп. 39-2.3.2.4 ПКУ. Тобто, якщо би не було пільги, то прибуток КІК міг би бути перерахованим за правилами «витягнутої руки».

7. Воєнний стан і виконання обов’язків у відстрочений строк

– контролююча особа має законне право скористатися пільговим періодом і подати уточнюючий повний Звіт про КІК протягом 6 місяців після завершення воєнного стану без штрафів. Якщо платник це зробить – наприклад, доповнить раніше поданий звіт інформацією про операції – то згідно з п.72 підрозд.10 розд. XX ПКУ штрафи взагалі не можуть бути накладені.

8. Як ДПС може виявити те, що КІК не відобразив інформацію в гр. 31-33

– джерела офіційної інформації, яка отримується автоматично податковим органом (CRS, FATCA, CbC тощо) не розкриває суті

операції, в т.ч. контрагентів;

– можливості двостороннього обміну податковою інформацією. Україна є учасницею Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (OECD/Council of Europe), яка набула чинності для нас у 2009 році (ратифікована Законом №677-VI від 17.12.2008, протокол до неї – Законом №21-VII від 11.01.2013). Однак, така податкова інформація обмежується у загальному випадку лише фінансовою звітністю іноземної компанії, реєстраційною інформацією, а не розкриттям суті операцій.

– у разі цілеспрямованого запиту в порядку кримінальних проваджень. Це, своєю чергою, імовірно лише у випадку якщо контролююча особа ухилилась від сплати податків дотично до КІК і дуже малоймовірно, якщо особа застосовувала підставно пільгу щодо невключення доходів через недосягнення порогу 2 млн. євро.

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів

У разі, якщо у Вас виникли питання щодо діяльності, податкового супроводу фізичної особи-власника КІК, звертайтеся

за формою швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія